

Jak proniknout s cedníkem do vědy ... aneb Z kuchyně domácí do kuchyně hydrobiologické

(autor textu: V. Barák, FŽP ČZU v Praze, leden 2019)

Cedníky do ruky - Tašku na rameni - Vyrážte k potoku - Vyrážte k prameni - Do vody ruku nořte - A naberte ze dna do síta - Co vidíte, o tom si pohovořte - Co Vám pod drobnohled zavítá - Písek, štěrky, zřídka i jíl - Kousky dřeva, trochu listí - Však trochu jiný je cíl - Sledovat pohyblivé části - Ve zdánlivě obyčejné hmotě - Makrozoobentos to jistí

Zdánlivě obyčejný cedník se může stát Vaší vstupenkou do světa vědy. Tak si vezměte drátěný cedník s velikostí oka cca 1 mm, plastovou bílou misku, láhev se širokým hrdlem či plastovou krabičku a vzhůru do přírody! Zavítejte ke břehu potoka nebo říčky a zanořte svá síta pod hladinu, do substrátu dna. Naberte zrna písku a štěrku, drobné i větší kameny, bahno raději nechte na místě. Obsah síta přemístěte do misky, chvíli pozorujte obsah síta a uvidíte, že na první pohled obyčejná hmota je plná života.

Organismy, jež jsou svým životem vázány na prostředí dna vodního toku či nádrže, se souhrnně označují jako bentos. Významnou a na první pohled viditelnou živočišnou složkou je tzv. **makrozoobentos**. Právě s použitím jednoduché pomůcky, jakou představuje cedník, lze kvalitativně hodnotit jeho stav a tím pádem prostředí vodních útvarů. Jinak řečeno – podle toho, co v toku najdete, můžete zjistit, v jakém stavu se daný tok či nádrž nachází.

Vraťme se ale zpátky do přírody: Obsah misky přemístěte do lahve či krabičky, přidejte i trochu vody z toku. Opatrně uzavřete, avšak nikoli úplně – přece jen ti drobečkové v nádobě potřebují trochu vzduchu. Odneste si svůj vzorek domů a dejte jej na chladné místo. Pak už jen stačí jej vzít na Den otevřených dveří FŽP ČZU v Praze a budete si moci za odborného dohledu v laboratoři zjistit, co žije ve Vámi navštíveném vodním toku!